

Co-funded by
the European Union

IHAVET:

Η εργαλειοθήκη

«Ολοκληρωμένη ολιστική
προσέγγιση σε ένα
επικυρωμένο ευρωπαϊκό
εργαλείο»

Επικεφαλής συνεργάτης ECEPAA (Βέλγιο), Agrupamento de Escolas de Silves (Πορτογαλία), CIEP ASBL (Βέλγιο), CONNGI (Ιταλία), Eurocircle Association (Γαλλία), First Private School Leonardo da Vinci (Βουλγαρία), Caritas (Νορβηγία) και το 2ο Επαγγελματικό Λύκειο Κατερίνης (Ελλάδα).

Αυτό το έργο (2018-1-BE01-KA201-038606) χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι πληροφορίες αντικατοπτρίζουν τις απόψεις των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτές.

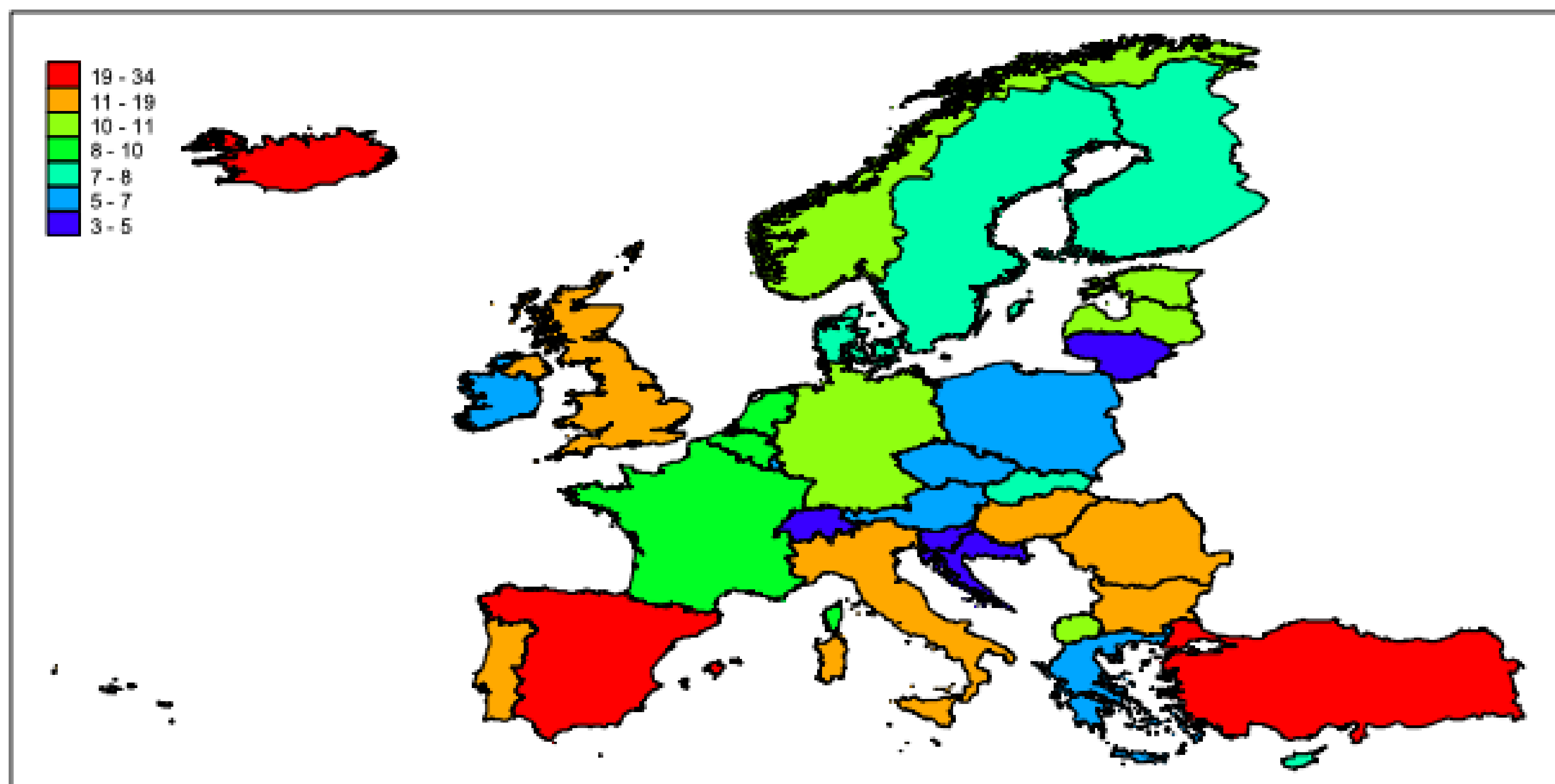
Προϋπόθεση

Αποφασίσαμε να επικεντρωθούμε σε ένα από τα πιο έντονα κοινωνικά προβλήματα. Οι ευρωπαϊκές κοινωνίες πρέπει να ασχοληθούν με την κοινωνική ένταξη. Ιδιαίτερα με την κοινωνική ένταξη μη προνομιούχων ατόμων όπως οι μετανάστες. Το IHAVET επικεντρώνεται στην εκπαίδευση, η οποία συχνά θεωρείται το πρώτο βήμα προς τη γενική κοινωνική ένταξη.

Τα δεδομένα για τα ποσοστά νέων μεταναστών που διακόπτουν την φοίτηση τους είναι δραματικά. Λέγοντας νεολαία εστιάζουμε σε άτομα έως 24 ετών, των οποίων οι γονείς ή οι ίδιοι γεννήθηκαν έξω από τη χώρα διαμονής τους. Ωστόσο, τα ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης σχολείου (ESL) διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών (ΚΜ) (βλ. Εικόνα 1). Στην ΕΕ, η Μάλτα είχε το υψηλότερο ποσοστό ESL (20 %) το 2016, ενώ η Κροατία είχε το χαμηλότερο (3 %).

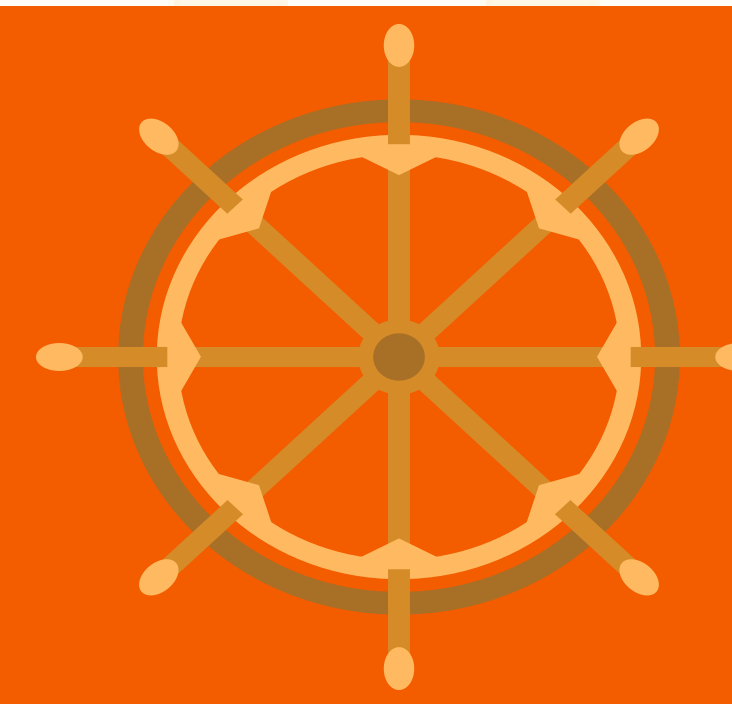
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2016) υποδεικνύει ότι οι μαθητές που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο είναι περισσότερο πιθανόν να προέρχονται από ομάδες μαθητών μεταναστών, καθώς τα ποσοστά πρόωρων αποχωρήσεων από το σχολείο είναι σχεδόν διπλάσια από ό, τι για τον ντόπιο πληθυσμό. Πρόσφατα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε επίσης να μειωθεί το τελευταίο σημείο αναφοράς για πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου στο 5 % έως το 2025 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2017).

Figure 1. Shares of ESL in Europe, 2016

Note: 7 classes automatically defined. Shares given in percent. Only those European (i.e., EU and non-EU) countries for which Eurostat provides data are shown in the map.

Source: Eurostat (2017b). Background map: © EuroGeographics for the administrative boundaries.

Έρευνες, μελέτες αλλά και η άμεση εμπειρία μας, έχουν αναδείξει βασικά ζητήματα στο προαναφερθέν πρόβλημα:

α) Οι μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο δεν συμμετέχουν επαρκώς στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αισθάνονται περισσότερο σαν αντικείμενο παρά ως το κεντρικό πρόσωπο.

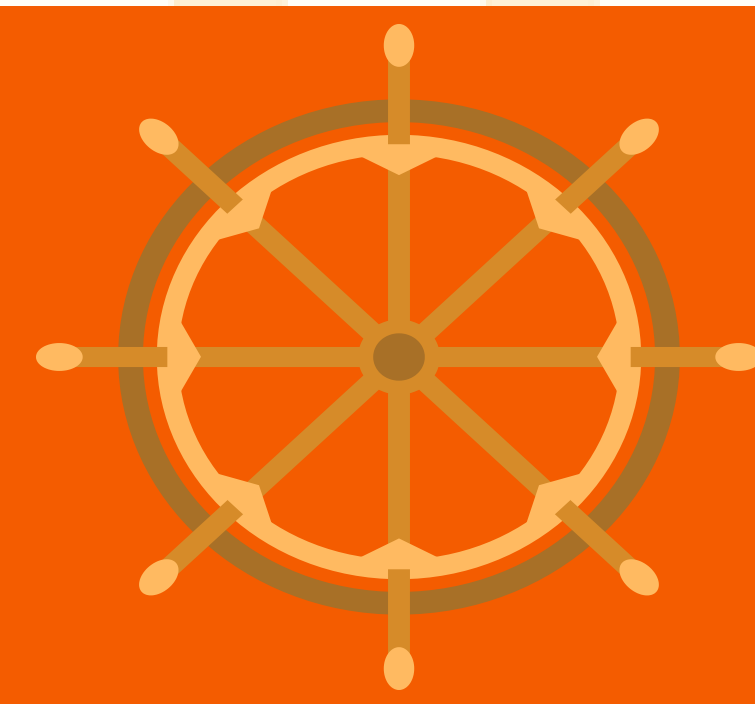
β) Πολυάσχολοι μετανάστες γονείς, ειδικά εκείνοι που προέρχονται από μειονεκτικά πλαίσια και χώρες, βλέπουν την εκπαίδευση των παιδιών τους ως ένα επιπλέον πρόβλημα (και ως εκ τούτου αναθέτουν τα πάντα σε δασκάλους και εκπαιδευτές/λειτουργούς νέων). Οι γονείς σπάνια λαμβάνουν υπόψη πώς μια προληπτική στάση μπορεί να βοηθήσει την ακαδημαϊκή απόδοση των παιδιών τους.

γ) Σε επίπεδο οργάνωσης, εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές νέων έχουν τη δική τους μεθοδολογία και μεθόδους εργασίας που τους αποτρέπουν από μια πιο μικτή προσέγγιση διδασκαλίας/κατάρτισης σε μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Όσον αφορά τις ομάδες - στόχους, το IHAVET εντόπισε: Γονείς, εκπαιδευτικούς επαγγελματιών σχολείων και εργαζόμενους/εκπαιδευτές νέων να αποτελούν «φυσικό» στόχο, όπως και οι νέοι με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, αφοσιωμένοι στην κοινωνική ένταξη, ενδιαφέρονται εγγενώς και για αυτό το έργο.

Ως εκ τούτου, ο γενικός στόχος του IHAVET ήταν: Να μειωθεί το υψηλό ποσοστό εγκατάλειψης της εκπαίδευσης των νέων με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Ενώ ο πιο συγκεκριμένος στόχος του είναι να αναπτύξει μια εργαλειοθήκη που θα υποστηρίζει τους μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο, καθώς και τους γονείς, τους δάσκαλους, εκπαιδευτές και νέους εργαζόμενους.

Το έργο σχεδιάστηκε για να επιτύχει συνολικά 4 στόχους, τρεις να επιτευχθούν κατά την διάρκεια υλοποίησης του έργου και ο τελικός στόχος με την ολοκλήρωσή του.

1) Να εμπλακούν περισσότερο οι μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο στην εκπαιδευτική διαδικασία δίνοντάς τους υποστήριξη να πάρουν τις δικές τους αποφάσεις.

2) Δεύτερον, να ενθαρρύνουμε μια πιο προληπτική συμπεριφορά στους γονείς μεταναστών (ειδικά εκείνους που προέρχονται από μειονεκτικές συνθήκες και χώρες) προκειμένου να ασχοληθούν με την εκπαιδευτική απόδοση των παιδιών τους.

3) Τέλος, να παρασχεθεί στους εκπαιδευτικούς (στα σχολεία) και εκπαιδευτές/λειτουργούς νέων (σε κέντρα κατάρτισης και νεολαίας), μια πιο μικτή διδακτική προσέγγιση μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Η επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων περιλαμβάνει τον συγκεκριμένο στόχο αυτής της πρότασης του έργου, • έχοντας αναπτύξει μια Ολοκληρωμένη Ολιστική Προσέγγιση σε ένα επικυρωμένο ευρωπαϊκό εργαλείο (IHAVET).

Για τη διεξαγωγή της έρευνας αυτού του έργου το IHAVET δημιούργησε ομάδες έρευνας στην Νορβηγία, Βέλγιο, Γαλλία, Βουλγαρία, Ιταλία, Πορτογαλία και Ελλάδα.

Δόθηκαν 10 ερωτηματολόγια σε κάθε ομάδα (μαθητές, γονείς και καθηγητές/εκπαιδευτές νέων) σε κάθε χώρα συγκεντρώνοντας συνολικά 210 ερωτηματολόγια.

Το IHAVET επικεντρώθηκε σε τρεις διαφορετικούς τύπους προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι νέοι μετανάστες στην εκπαίδευση:

1. Αυτές που σχετίζονται με τη μεταναστευτική διαδικασία (π.χ. η απομάκρυνση από την πατρίδα τους, η ανάγκη να αποκτήσουν μια νέα γλώσσα, η προσαρμογή στους νέους κανόνες και διαδικασίες των σχολείων.

2. Αυτές που σχετίζονται με το γενικό κοινωνικό-οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο (π.χ. πολιτικές που επηρεάζουν τη διαθεσιμότητα πόρων προς εκπαιδευτικά συστήματα και σχολεία για την προώθηση της ενσωμάτωσης καθώς και πολιτικές που προωθούν την ένταξη και την ισότητα γενικότερα. (Sinkkonen, 2014)

3. Αυτές που σχετίζονται με την μαθητική συμμετοχή στην εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένου του περιορισμένου εύρους της αρχικής αξιολόγησης, το οποίο δεν λαμβάνει πάντα υπόψη παράλληλα τις ακαδημαϊκές και μη ακαδημαϊκές πτυχές.

Προβλήματα της Πρόωρης Εγκατάλειψης του Σχολείου

β) Πολυάσχολοι μετανάστες γονείς, ειδικά εκείνοι που προέρχονται από μειονεκτικά πλαίσια και χώρες, βλέπουν την εκπαίδευση των παιδιών τους ως ένα επιπλέον πρόβλημα (και ως εκ τούτου αναθέτουν τα πάντα σε δασκάλους και εκπαιδευτές/λειτουργούς νέων).

Οι γονείς σπάνια λαμβάνουν υπόψη πώς μια προληπτική στάση μπορεί να βοηθήσει την ακαδημαϊκή απόδοση των παιδιών τους.

α) Οι μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο δεν συμμετέχουν επαρκώς στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αισθάνονται περισσότερο σαν αντικείμενο παρά ως το κεντρικό πρόσωπο.

γ) Σε επίπεδο οργάνωσης, εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές νέων έχουν τη δική τους μεθοδολογία και μεθόδους εργασίας που τους αποτρέπουν από μια πιο μικτή προσέγγιση διδασκαλίας/κατάρτισης σε μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Ο γενικός στόχος του IHAVET ήταν να μειωθεί το υψηλό ποσοστό εγκατάλειψης της εκπαίδευσης των νέων με μεταναστευτικό ιστορικό.

Ενώ ο αντικειμενικός στόχος του ήταν να αναπτυχθεί μια εργαλειοθήκη που να υποστηρίζει μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο, καθώς και τους γονείς, τους δασκάλους, τους εκπαιδευτές και τους νέους εργαζόμενους.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το πρώτο μέρος του προγράμματος προέβλεπε μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε δύο φάσεις:

1) Κάθε συνεργάτης συγκέντρωσε περίπου 45 ερωτηματολόγια τα οποία δόθηκαν σε εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο, συνολικά 342 ερωτηματολόγια: 134 μαθητές, 90 γονείς, και 118 καθηγητές. Αφού αναλύθηκαν τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων από τον επικεφαλής και κοινοποιήθηκαν στους συνεργάτες αποφασίστηκαν τα ζητήματα που θα αντιμετωπίσουν στις ομάδες έρευνας-ελέγχου (focus group).

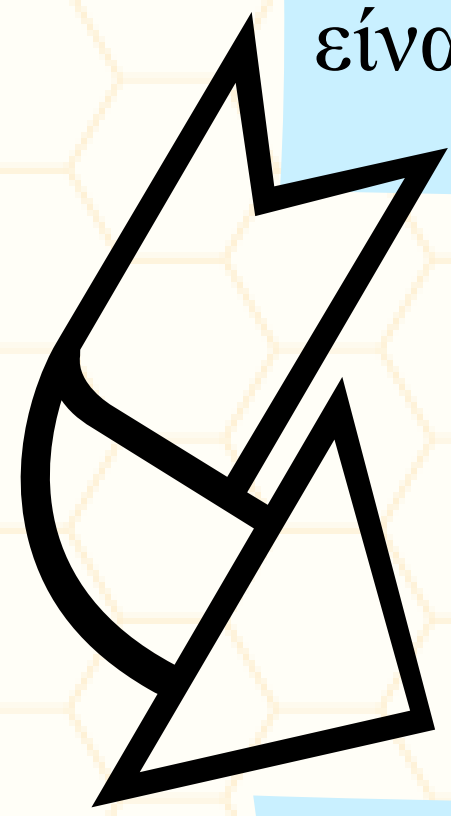
2) Κάθε εταίρος έχει δημιουργήσει μια ομάδα έρευνας-ελέγχου. Ως εκ τούτου, οι εταίροι έστειλαν το σχέδιο της ομάδας έρευνας-ελέγχου στους κοινωνιολόγους του ECERAA, οι οποίοι συντάξαν την πρώτη έκδοση της εργαλειοθήκης η οποία και μοιράστηκε στους συνεργάτες

Για τη διεξαγωγή της έρευνας αυτού του έργου, το IHAVET δημιούργησε ομάδες έρευνας-ελέγχου στη Νορβηγία, Βέλγιο, Γαλλία, Βουλγαρία, Ιταλία, Πορτογαλία και την Ελλάδα. Δόθηκαν συνολικά 210 ερωτηματολόγια.

Και οι επτά χώρες που μελετήθηκαν σε αυτό το έργο μοιράζονται το ίδιο πρόβλημα, της έλλειψης γλωσσικών δεξιοτήτων των γονέων. Μάλιστα, στις χώρες όπου το φαινόμενο της μετανάστευσης υπήρχε για πολλές δεκαετίες, ο Τρίτος Τομέας και οι ΜΚΟ επεμβαίνουν για να καλύψουν αυτήν την έλλειψη.

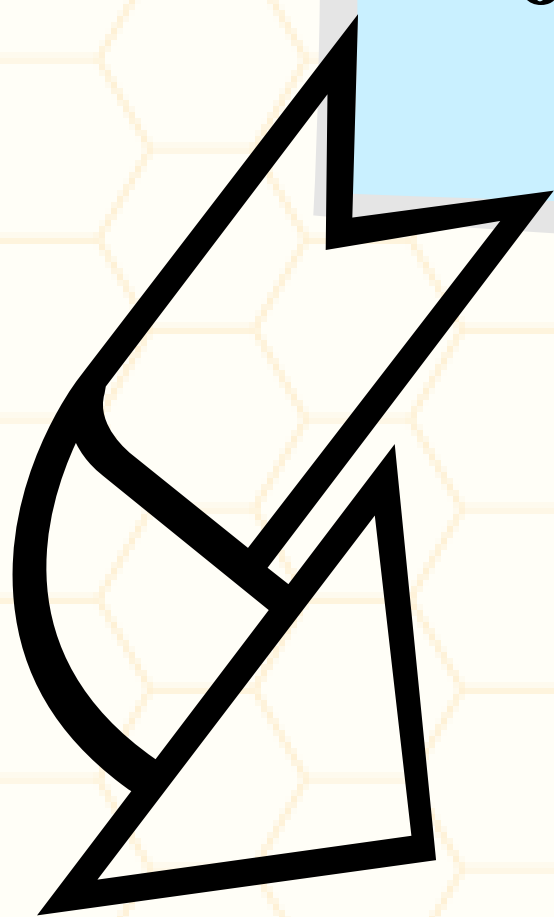
Λύσεις για την μαθησιακή δομή του Deborah Walker και Linda Lambert (1995):

- Η γνώση και οι πεποιθήσεις διαμορφώνονται μέσα στον μαθητή
 - Οι μαθητές προσωπικά διαχέουν εμπειρίες με νόημα. Οι αξίες και οι πεποιθήσεις που έχουν ήδη σχηματιστεί βοηθούν τους μαθητές να ερμηνεύσουν και να αποδώσουν νόημα, όπως και οι αλληλεπιδράσεις τους με άλλους μαθητές
 - Η μάθηση είναι μια κοινωνική δραστηριότητα που βελτιώνεται με τον διαμοιρασμό της γνώσης και της εμπειρίας
 - Οι μαθητές διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην αξιολόγηση της δικής τους μάθησης.
- Ο εξοπλισμός των μεταναστών με τις απαραίτητες δεξιότητες για την επιτυχή ένταξη θα πρέπει να είναι κεντρική ενασχόληση των υπεύθυνων χάραξης πολιτικής στην ΕΕ και πέραν αυτής.

Τρία βασικά στοιχεία της εκπαίδευσης είναι: η πρόσβαση, η συμμετοχή και η επίδοση.

Γενικά, μαθητές με φτωχότερη γνώση της γλώσσας της χώρας υποδοχής είτε υποβαθμίζονται σε χαμηλότερο επίπεδο είτε αποστέλλονται σε σχολείο για ειδικές ανάγκες. Μαθητές από πιο ευέλικτα μαθησιακά περιβάλλοντα αποδίδουν καλύτερα από αυτούς σε παραδοσιακά δομημένες αίθουσες διδασκαλίας

Πώς να προσεγγίσετε μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο:

- Προσπαθήστε να συμπεριλάβετε τους μαθητές σε διάφορες δραστηριότητες και να είστε υπομονετικοί μαζί τους
- Ενδυναμώστε τους μαθητές οργανώνοντας, για παράδειγμα, ειδικές ημέρες καθαριότητας για τον καθαρισμό της τάξης, βόψιμο, διακόσμηση.
- Συμβουλευτείτε συχνά τους μαθητές όταν πρόκειται για σημαντικές αποφάσεις μέσω ενός «συμβουλίου συμμετοχής» ή «εκπροσώπων τάξης».
 - Ενθαρρύνετε την αυτό-έκφραση των μαθητών.

Η Εργαλειοθήκη

Ενότητα 2: Πώς να αντιμετωπίσετε και να αυξήσετε την συμμετοχή των νέων και των γονιών τους στις εκλογές του σχολικού σώματος.

Τα σχολεία πρέπει να παρέχουν περισσότερες λεπτομερές εξηγήσεις σχετικά με τον τρόπο που λειτουργεί το εκπαιδευτικό σύστημα και να υποστηρίζουν τους γονείς σε γραφειοκρατικές διαδικασίες, ακόμη και με άτυπες συναντήσεις ή εργαστήρια.

Για να επιτευχθεί συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών:

Το πρώτο βήμα θα πρέπει να είναι μια ολιστική προσέγγιση, μια συνεργατική προσέγγιση που περιλαμβάνει δασκάλους, διευθυντές, άλλους επαγγελματίες της εκπαίδευσης, γονείς καθώς και την τοπική κοινότητα.

Η δημιουργία μιας εκπαιδευτικής κοινότητας: Δημιουργώντας διάλογο με οικογένειες. Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ανακαλύψουν τα επαγγέλματα, τις συνεργασίες, την κοινωνία των πολιτών. Το σχολείο πρέπει να προσκαλέσει τρίτους διαπολιτισμικούς διαμεσολαβητές καθώς και παράγοντες διευκόλυνσης επικοινωνίας κατά τη διάρκεια «συμβουλευτικών» συναντήσεων που μπορούν να «τριγωνοποιήσουν» τις συζητήσεις και να διευκολύνουν την επικοινωνία ώστε να αποφευχθούν παρεξηγήσεις

Οργανώστε συναντήσεις όπου εξηγείται το λειτουργικό σύστημα του σχολείου.

Προσκαλέστε τους γονείς σε «ανοιχτές μέρες» για να παρουσιάσετε τα αριστουργήματα/δημιουργίες των παιδιών τους.

Οργανώστε ένα συμβούλιο συμμετοχής, με την επιτροπή γονέων, τοπικά εκλεγμένους εκπροσώπους, τη διεύθυνση και το διδακτικό προσωπικό (τα καθήκοντά τους είναι η ανασκόπηση του εκπαιδευτικού έργου και η λήψη κοινών αποφάσεων).

Η Εργαλειοθήκη

Ενότητα 3: Πώς να εκπαιδεύσετε και να ενθαρρύνετε καλύτερα το προσωπικό του σχολείου για την προώθηση διόδων ένταξης για μαθητές και οικογένειες με μεταναστευτικό υπόβαθρο

Η επιμόρφωση εκπαιδευτικών πρέπει να περιλαμβάνει λύσεις διδασκαλίας όταν προκύπτουν επικοινωνιακά προβλήματα.

Μαθήματα πολιτιστικού προσανατολισμού για εκπαιδευτικούς:

Στους εκπαιδευτικούς και τους διευθυντές των σχολείων πρέπει να προσφερθούν επίσημη, ειδική κατάρτιση για τη διαφορετικότητα, διαπολιτισμική παιδαγωγική και γλωσσική ανάπτυξη, τόσο στα αρχικά όσο και στα εν ενεργεία προγράμματα εκπαίδευσης

Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να μπορούν να ενσωματώσουν την μάθηση της γλώσσας και των μαθημάτων από τις πρώτες τάξεις. Η ενσωμάτωση παιδιών μεταναστών σε κανονικές τάξεις από την αρχή της εκπαίδευσης τους συνδέεται με καλύτερα αποτελέσματα από ότι η εγγραφή τους πρώτα σε γλωσσικές τάξεις υποδοχής με καθυστέρηση εισόδου σε κανονικά μαθήματα.

Προτάσεις για τους γονείς για το πώς να αντιμετωπίζουν τα παιδιά πριν από την εγγραφή τους στο λύκειο:

- 1) Προσπαθήστε να μην μεταδώσετε περαιτέρω φόβους και ανησυχίες φορτώνοντας την απόφαση τους με τις δικές σας προσδοκίες και συναισθήματα.
- 2) Προσπαθήστε να καταλάβετε την άποψη των παιδιών ακούγοντάς τα, ώστε να μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις, τις ανησυχίες και τους φόβους τους.
- 3) Κάντε τους να αισθάνονται ότι έχουν ενεργό/συμμετοχικό ρόλο στην απόφαση. Τα παιδιά είναι υπεύθυνα για τις επιλογές του και για να τις υλοποιήσουν πρέπει να ενημερώνονται επαρκώς.

Νέοι μετανάστες πρέπει να συμπεριλαμβάνονται γρήγορα σε κανονικά μαθήματα, εξωσχολικές δραστηριότητες και ομάδες.

- Να εκπαιδεύσει μαθητές ώστε να συμμετέχουν σε μια συζήτηση μέσω ενός εργαστηρίου, στο οποίο να μαθαίνουν τι είναι συναίσθημα, τι είναι επιχείρημα, και τι είναι η πρόταση, έτσι ώστε να μάθουν να μιλούν όταν είναι η σειρά τους και να είναι ικανοί να ακούν και να απαντούν ενεργά με έξυπνο και ήρεμο τρόπο.

- Να ζητήσετε από τους μαθητές να οργανώσουν εκδηλώσεις (συνέδρια, συλλογή δωρεών για ένα καλό σκοπό), να προετοιμάσουν ερωτήσεις για ομιλητές και να κάνουν παρουσιάσεις και περιλήψεις από αυτές τις συζητήσεις.

- Πρέπει να δοθεί στους μετανάστες μαθητές το δικαίωμα δωρεάν φοίτησης και με χαμηλότερο κόστος σε μια ευρωπαϊκή χώρα, συγκεκριμένα εάν είναι οικονομικοί μετανάστες.

- Τα σχολεία πρέπει να έχουν ειδικά προγράμματα στα οποία τοπικές επιχειρήσεις θα προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης για μετανάστες.

Οι κυβερνήσεις πρέπει να προσλάβουν και να προετοιμάσουν εκπαιδευτικούς που έχουν προηγουμένως μελετήσει τομείς όπως η κοινωνιολογία, η ψυχολογία, διεθνείς επιχειρήσεις κλπ. και να τους δώσουν τα εργαλεία για να τους βοηθήσουν να κατανοήσουν την κουλτούρα της χώρας των μεταναστών μαθητών και τις ανάγκες τους.

Η Εργαλειοθήκη

Ενότητα 5: Πώς να εμπλέξετε καλύτερα στο σχολείο τους γονείς των μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο με στόχο τη μείωση της επιθυμίας των παιδιών να εγκαταλείψουν.

Το έργο URBACT με την ονομασία PREVENT (ΠΡΟΛΗΨΗ), βασισμένο στην γνωστή προσέγγιση «Δέντρο προβλημάτων», αλλά που εφαρμόζεται στον τομέα της εκπαίδευσης.

Το πρώτο βήμα για τη χρήση αυτής της μεθοδολογίας είναι η διεξαγωγή μιας Stake Holders Interest Analysis Matrix (μήτρα ανάλυσης συμφερόντων ενδιαφερομένων), στην οποία ορίζονται παράγοντες όπως η έκταση του ενδιαφέροντος των ενδιαφερόμενων και πώς επηρεάζονται από πρόωρη αποχώρηση τους από το σχολείο, την ικανότητα και το κίνητρό της να φέρει αλλαγή, και πιθανές ενέργειες για να απευθυνθούν στους συμμετέχοντες. Αυτός ο πίνακας βοηθά επίσης στην αναγνώριση των άμεσων και έμμεσων συμμετεχόντων καθώς και πώς αυτοί επηρεάστηκαν. Στην περίπτωση της πόλης Gijón, οι βασικοί συμμετέχοντες ήταν μαθητές, γονείς, ο εκπαιδευτικός τομέας, η τοπική αυτοδιοίκηση κ.λπ. Δευτερεύον συμμετέχοντες ήταν οι οργανώσεις του τρίτου τομέα.

Το επόμενο βήμα είναι «να ορίσουμε τα προβλήματα» που έχουν ως αποτέλεσμα τα ποσοστά εγκατάλειψης, με την συμμετοχή των ενδιαφερομένων συμμετεχόντων, καθώς και να προσδιορίσουμε τα αίτια τους. Κάποια από τα προβλήματα σχετίζονταν με την έλλειψη της συμμετοχής της οικογένειας στα σχολικά κέντρα, λόγω της έλλειψης εμπιστοσύνης μεταξύ γονέων-σχολείου ή λόγω της έλλειψης ενδιαφέροντος των μαθητών. Οι αιτίες εντοπίζονται κυρίως στην έλλειψη κατάρτισης των εκπαιδευτικών, στην έλλειψη κοινωνικών προσδοκιών και στην απουσία απαντήσεων στις απαιτήσεις των οικογενειών.

Είναι σύνηθες ότι ορισμένες από τις αιτίες υπερβαίνουν το εύρος του έργου, αλλά πολλά από τα προβλήματα μπορεί να έχουν λύση. Το επόμενο βήμα είναι, να καθοριστούν λύσεις, κατά κύριο λόγο από τους εμπλεκόμενους φορείς στα προαναφερόμενα προβλήματα. Οι προτεινόμενες λύσεις αποσκοπούν στη συμμετοχή των γονέων στην δυναμική του σχολείου, στην ενημέρωσή τους στα θέματα του σχολείου, και στην ενίσχυση της σχέσης μεταξύ σχολείου, γονέων και προσωπικού κ.λπ.

Το τελευταίο βήμα είναι να καθορίσουμε τους κύριους και τους ειδικούς στόχους του προγράμματος, καθώς και να καθορίσουμε τους πόρους για την επίτευξη των στόχων, όπως οδηγό εκπαιδευτικών, συμφωνία μεταξύ εταίρων, προγραμματισμό συναντήσεων κ.λπ. Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, είναι δυνατό να ανατεθούν καθήκοντα και αρμοδιότητες, να καθιερωθούν δραστηριότητες, προθεσμίες και να οριστούν δείκτες απόδοσης για τις παρεμβάσεις.

Η μεθοδολογία «δέντρο προβλημάτων» είναι ένα καλό μέσο για τη συμμετοχή πολλών ενδιαφερόμενων φορέων και επίσης τη συμμετοχή οικογενειών, εκπαιδευτικού προσωπικού και της κοινότητας, για τον καθορισμό προβλημάτων, λύσεων και δράσεων, με στόχο την αποτροπή της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο (Downes, 2015)

The Chicago Child-Parent Center (CPC) Program

15 year longitudinal study of the effects of early childhood interventions on educational achievement and juvenile arrest

Reynolds, Temple Robertson and Mann, JAMA, May 9, 2001

Κέντρα Παιδιών- Γονέων στο Σικάγο (CPC). Το πρόγραμμα είναι ένα από τα πρώτα δημόσια προγράμματα σχεδιασμένα για να αυξήσουν την συμμετοχή των οικογενειών και της κοινότητας σε εκπαιδευτικά ιδρύματα (πρώτο-εφαρμόστηκε στη δεκαετία του 1960).

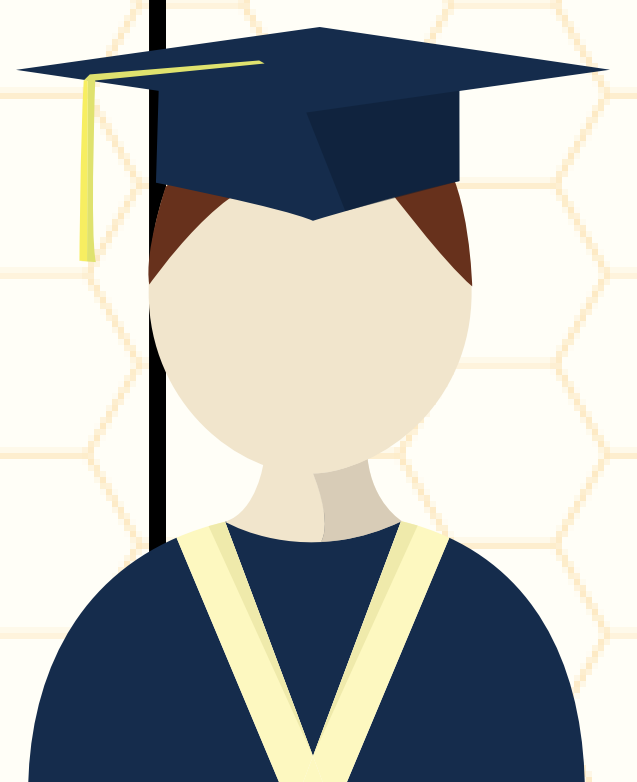
Το πρόγραμμα CPC αποτελείται από 3 στοιχεία (Chicago Public Schools, 2016):

- 1) Το Δημιουργικό Πρόγραμμα Σπουδών για την Προσχολική ηλικία βασίζεται σε 38 στόχους για ανάπτυξη και μάθηση, επιτρέπει στα παιδιά να αναπτύξουν αυτοπεποίθηση, δημιουργικότητα και μακροχρόνιες ικανότητες κριτικής σκέψης.
- 2) Την συμφωνία σχολείου-σπιτιού: οι γονείς συμφωνούν να συμμετάσχουν τουλάχιστον 2½ ώρες κάθε εβδομάδα σε δραστηριότητες στο σπίτι ή στο σχολείο.
- 3) Η Συνεργατική Ομάδα: συνεργάζεται για να εξασφαλίσει τις ανάγκες όλων των μαθητών, οικογενειών και εκπαιδευτικών. Μέσω συνεργασίας βοηθούν στην επιτυχία του κάθε παιδιού στο πρόγραμμα CPC. Αποτελείται από τον επικεφαλής εκπαιδευτικό (διευθυντή), υπεύθυνο για την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών και τον συντονισμό της εφαρμογής του προγράμματος σπουδών · Τον εκπαιδευτικό σύμβουλο γονέων ο οποίος διεξάγει εργαστήρια γονέων με θέματα όπως η ανάπτυξη παιδιών, η υγεία και διατροφή, η σχολική ενασχόληση, η γλώσσα, έννοιες μαθηματικών και επιστημών κ.λπ. Τον Εκπρόσωπο της Σχολικής Κοινότητας, ο οποίος είναι υπεύθυνος για πρωτοβουλίες συμμετοχής των μαθητών, επισκέψεις στο σπίτι και συνδέσεις με κοινοτικούς πόρους και υπηρεσίες.

Για την προώθηση της τακτικής επαφής μεταξύ γονέων και σχολείου, και οι δύο πρέπει να ενημερώνονται για την πρόοδο του μαθητή και των σχολικών αποτελεσμάτων, καθώς και την εξωσχολική προσφορά.

Αλλά το πρώτο βήμα για να επιτευχθεί αυτό το αποτέλεσμα είναι η οργάνωση γλωσσικών μαθημάτων σε μη εργάσιμες ώρες.. Αν το σχολείο δεν διαθέτει τους απαραίτητους πόρους, ο δήμος και ο τρίτος τομέας, εθελοντισμός, θα μπορούσε να εμπλακεί.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Οι εθελοντικοί διερμηνείς μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διερμηνεία στις κύριες γλώσσες των μεταναστών κατά τη διάρκεια συναντήσεων γονέων και εκπαιδευτικών ή ενημερωτικών συναντήσεων. Αυτοί οι ίδιοι διερμηνείς μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μετάφραση δηλώσεων που αφορούν την κατάσταση των οικογενειών στην χώρα μετανάστευσης σε διαφορετικές γλώσσες και που μπορούν να σταλούν στους γονείς μέσω ταχυδρομείου.

Αυτές οι δηλώσεις κατάστασης θα περιέχουν απλό λεξιλόγιο στην μητρική γλώσσα και θα είναι εύκολο για τους γονείς να τις κατανοήσουν. Θα περιλαμβάνουν πληροφορίες για την πρόοδο των μαθητών, προτάσεις προς τους γονείς, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία σχετικά με τις προσεχείς συναντήσεις ή συνέδριες. Μόλις δημιουργηθεί ένα εθελοντικό δίκτυο, είναι δυνατόν να συζητηθεί η γλωσσική εκπαίδευση/μαθήματα.

Το εκπαιδευτικό ίδρυμα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει τη φυσική υποδομή για να μπορέσουν να ξεκινήσουν τα μαθήματα. Αυτά τα μαθήματα μπορούν να πραγματοποιηθούν από εθελοντές με προηγούμενη διδακτική εμπειρία ή μπορεί να δοθεί βασική κατάρτιση από άλλους εκπαιδευτικούς που ήδη εργάζονται στο σχολείο. Αυτοί οι εθελοντές θα πρέπει να γνωρίζουν τόσο τη γλώσσα της χώρας υποδοχής όσο και μια ξένη γλώσσα που μιλούν οι εν λόγω μετανάστες. Εάν αυτή η ιδέα δεν είναι εφικτή, το σχολείο μπορεί να βοηθήσει στην παροχή/αποστολή πληροφοριών σχετικά με άλλα ιδρύματα ή οργανισμούς που παρέχουν γλωσσική εκπαίδευση.

Προτάσεις για τους γονείς για το πώς να αντιμετωπίσουν τα παιδιά πριν εγγραφούν στο λύκειο.

Είναι σημαντικό για τους γονείς να δίνουν στα παιδιά τους την ελευθερία να παίρνουν τις δικές τους αποφάσεις

- 1) Προσπαθήστε να μην μεταφέρετε τους δικούς σας φόβους ή αγωνίες προβάλλοντας τις δικές σας προσδοκίες και συναισθήματα.
- 2) Προσπαθήστε να καταλάβετε την άποψη του παιδιού ακούγοντάς το, ώστε να μπορεί να εκφράσει τις απόψεις του, ανησυχίες και φόβους.
- 3) Κάντε τους να αισθάνονται ενεργό μέρος στην επιλογή: είναι σημαντικό να είναι ενημερωμένοι και να κατανοούν την κατάσταση.
- 4) Προσπαθήστε να καταλάβετε εάν κάποιοι παράγοντες επηρεάζουν την απόφασή τους. Οι μαθητές πρέπει να επιλέξουν το σχολείο ανεξάρτητα από τις αποφάσεις των άλλων, ιδιαίτερα των φίλων και των ρομαντικών συντρόφων. Όταν είναι πολύ αναποφάσιστοι, το να ακολουθούν αυτό που κάνουν οι άλλοι μπορεί μερικές φορές να τους καθησυχάσει και να κάνει τη μετάβαση λιγότερο τραυματική. Ωστόσο, αυτή η απόφαση μπορεί να αποτύχει. Εάν η επιλογή δεν βασίζεται σε άλλο βαθύτερο κίνητρο, ο κίνδυνος πρόωρης αποχώρησης από το σχολείο είναι υψηλότερος.
- 5) Ακούστε τις συστάσεις των δασκάλων, καθώς έχουν περάσει πολύ χρόνο με το παιδί, επομένως μια συνάντηση μαζί τους μπορεί να είναι χρήσιμη για να έχετε μια πληρέστερη εικόνα των δεξιοτήτων, των κλίσεων και ικανοτήτων του παιδιού. Μπορεί να είναι πολύ χρήσιμο να υπάρχει ένας ανοιχτός επικοινωνιακός διάλογος μεταξύ γονέων, εκπαιδευτικών και μαθητών.
- 6) Βοηθήστε το παιδί να καταλάβει ότι η επιλογή πρέπει να σταθμιστεί και να συζητηθεί, αλλά δεν είναι αμετάβλητη. Είναι προφανές ότι τα παιδιά δεν πρέπει να πάρουν την επιλογή του σχολείου επιπόλαια γιατί παίζει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξή τους, αλλά είναι σημαντικό να γνωρίζουν ότι δεν πρόκειται για μόνιμη απόφαση. Αν τύχει να συνειδητοποιήσουν ότι αυτό που κάνουν δεν αντιστοιχεί στις ιδέες και τις προσδοκίες τους, μπορούν πάντα να επανεκτιμήσουν την κατάσταση.

Ενότητα 6: Εγγραφή

Για να αυξήσετε το ποσοστό μαθητών που φοιτούν σε λύκεια, είναι απαραίτητη η παροχή πληροφοριών στους γονείς των μεταναστών μαθητών σχετικά με το σχολείο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (διαθέσιμα μαθήματα, επαγγελματικές δυνατότητες), καθώς και η βασική συμβουλευτική /οδηγίες.

Ενότητα 7: Η αγορά εργασίας

- 1) Εστιάστε στα πρώτα χρόνια του σχολείου. Για να επαναφέρουμε την εκπαίδευση πρέπει να ξεκινήσουμε από το δημοτικό σχολείο, με επίκεντρο τον αλφαριθμητισμό, και παράλληλα την παροχή υποστήριξης στους εργαζόμενους γονείς ·
- 2) Συνεχής ενημέρωση: τα προγράμματα κατάρτισης πρέπει να προσαρμόζονται στη ζήτηση της αγοράς.
- 3) Καινοτόμες εκπαιδευτικές μέθοδοι: υιοθετήστε νέες μεθοδολογίες διδασκαλίας που είναι ανοιχτές στις νέες τεχνολογίες ·
- 4) Συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, για να φέρει το σχολείο πιο κοντά στην αγορά εργασίας.
- 5) Αξιολόγηση μαθητών που προσεγγίζουν την εργασία, καθ' όλη τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, ώστε να αξιολογηθεί η στάση τους απέναντι σε μια δουλειά και τις απαιτούμενες δεξιότητες.
- 6) Επαναξιολόγηση και ενίσχυση της επαγγελματικής κατάρτισης, θεμελιώδους σημασίας για την παγκόσμια οικονομία καθώς και σημαντική για την εκπαίδευση και την κατάρτιση των μαθητών που προσεγγίζουν τη αγορά εργασίας μέσω προαγωγής επαγγελματικών και τεχνικών διπλωμάτων και επανεκκίνηση της ποιότητας της προσφοράς ·
- 7) Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων. Οι ψηφιακές δεξιότητες θα αυξηθούν έχοντας σημασία για την εξεύρεση εργασίας. Τα σχολεία πρέπει να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή στις νέες τεχνολογίες τόσο στην κατάρτιση εκπαιδευτικών όσο και στην εκπαίδευση μαθητών με την προώθηση πρακτικής άσκησης για μαθητές ·
- 8) Εκπαίδευση και κατάρτιση. Δεδομένης της ταχείας εξέλιξης της αγοράς εργασίας, οι εργαζόμενοι δεν μπορούν να στηρίζονται πλέον μόνο σε τομεακά προσόντα για να υποστηρίξουν μακροχρόνιες σταδιοδρομίες, αλλά οι μαθητές πρέπει να αναπτύξουν εγκάρσιες και ήπιες δεξιότητες.

Η εκπαίδευση είναι ένα θέμα που δεν αφορά μόνο το σχολείο και τους καθηγητές, Έχει πολιτική, δημόσια και συλλογική διάσταση, η οποία αφορά τόσο τις οικογένειες όσο και την ευρύτερη κοινότητα.

Ωστόσο, αυτοί οι παράγοντες δεν είναι πάντα ξεκάθαροι για τους όλους. Οι γονείς και οι δάσκαλοι συχνά αγνοούν τις δυνατότητες που προσφέρουν μερικές προσεγγίσεις για τη διευκόλυνση της σχέσης μεταξύ των οικογενειών, εκπαιδευτικών και της κοινότητας, και η έλλειψη καναλιών επικοινωνίας ή δομημένες μορφές συνεργασίας μεταξύ τους είναι πολύ συνήθεις.

Αυτοί είναι οι έξι τύποι συμμετοχής γονέων σύμφωνα με τον Epstein (2001) - πέντε εμφανίζονται εδώ:

1) Γονική μέριμνα. Ο στόχος αυτής της διαδικασίας είναι να βοηθήσει όλες τις οικογένειες να δημιουργήσουν οικιακό περιβάλλον για την υποστήριξη των παιδιών ως μαθητές. Οι προκλήσεις είναι να παρέχουμε πληροφορίες σε όλες τις οικογένειες που τις χρειάζονται, να επιτρέψουν να μοιράζονται πληροφορίες με τα σχολεία και να βεβαιώνονται ότι όλες οι πληροφορίες που δίνονται στους γονείς είναι σαφείς, και μπορούν να χρησιμοποιηθούν και να συνδεθούν με τις ανάγκες των παιδιών. Δείγματα πρακτικών αναφέρονται σε μαθήματα και εκπαίδευση για γονείς. Τα αποτελέσματα των μαθητών συνδέονται με την αύξηση της οικογενειακής επίβλεψης και την βελτίωση της παρουσίας των γονέων, ώστε να αυξήσουν την κατανόησή τους για την ανατροφή των παιδιών και εφήβων, και για τους εκπαιδευτικούς, να κατανοήσουν το ιστορικό των οικογενειών, των πολιτισμών και την διαφορετικότητα των οικογενειών και να σεβαστούν τις προσπάθειες των γονέων

2) Επικοινωνία. Αυτού του είδους η συμμετοχή είναι απαραίτητη για τον σχεδιασμό αποτελεσματικών μορφών επικοινωνίας σχολείου-σπιτιού και επικοινωνίας σπιτιού-σχολείου σχετικά με τα σχολικά προγράμματα και την πρόοδο των παιδιών. Η επικοινωνία βοηθά τους εκπαιδευτικούς να ενισχύσουν τα κανάλια επικοινωνίας με τους γονείς και να κατανοήσουν τις απόψεις των γονέων. Οι γονείς, να κατανοήσουν τα σχολικά προγράμματα και να παρακολουθούν την πρόοδο του παιδιού τους, και οι μαθητές, να έχουν επίγνωση της δικής τους προόδου και των ευθυνών τους. Χαρακτηριστικές πρακτικές αναφέρονται στη δημιουργία τακτικών εργαλείων επικοινωνίας (ενημερωτικά δελτία, τηλεφωνήματα, κριτικές μαθητών, συναντήσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και γονέων κ.λπ.)

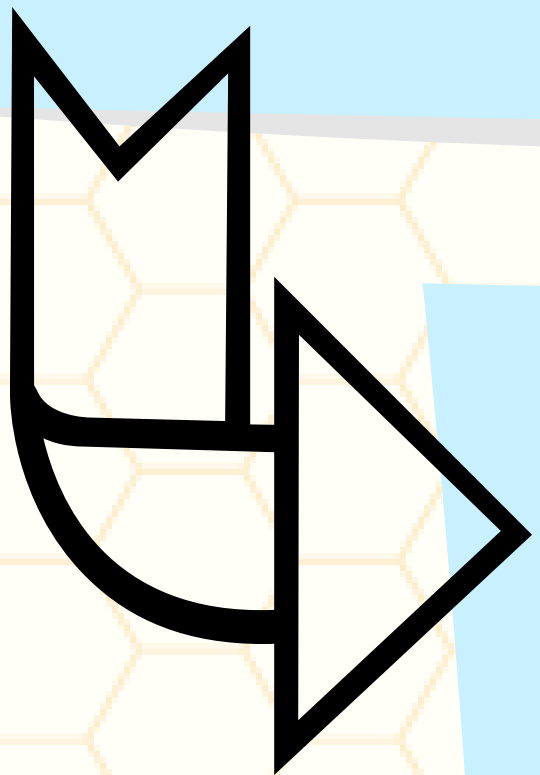
3) Μάθηση στο σπίτι. Αυτή η συνεισφορά είναι πολύ χρήσιμη για την παροχή πληροφοριών και ιδεών σε οικογένειες σχετικά με το πώς να βοηθήσουν τους μαθητές στο σπίτι με τις εργασίες, τους, τις αποφάσεις και τον προγραμματισμό τους, και με την θέσπιση μαθητικών στόχων, κάθε χρόνο με τη συμμετοχή των οικογενειών ή τον καθορισμό ημερολογίων με δραστηριότητες για γονείς και μαθητές στο σπίτι. Αυτό είναι επίσης χρήσιμο για τους εκπαιδευτικούς, με την έννοια ενός καλύτερου σχεδιασμού εργασιών για το σπίτι και την αύξηση της ικανοποίησής τους με τη συμμετοχή και την υποστήριξη της οικογένειας.

4) Λήψη αποφάσεων. Είναι πολύ σημαντικό και θετικό να συμπεριληφθούν οι γονείς σε ορισμένες σχολικές αποφάσεις, δηλαδή συμβουλευτικά συμβούλια ή επιτροπές. Αυτό βοηθά τους εκπαιδευτικούς να γνωρίζουν τις απόψεις των γονέων για την καλύτερη διαμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και του προγραμματισμού. Οι γονείς αισθάνονται ότι η φωνή τους λαμβάνεται υπόψη και αναπτύσσουν ένα αίσθημα συνεργασίας με το σχολείο και οι μαθητές κατανοούν ότι τα δικαιώματα των μαθητών προστατεύονται.

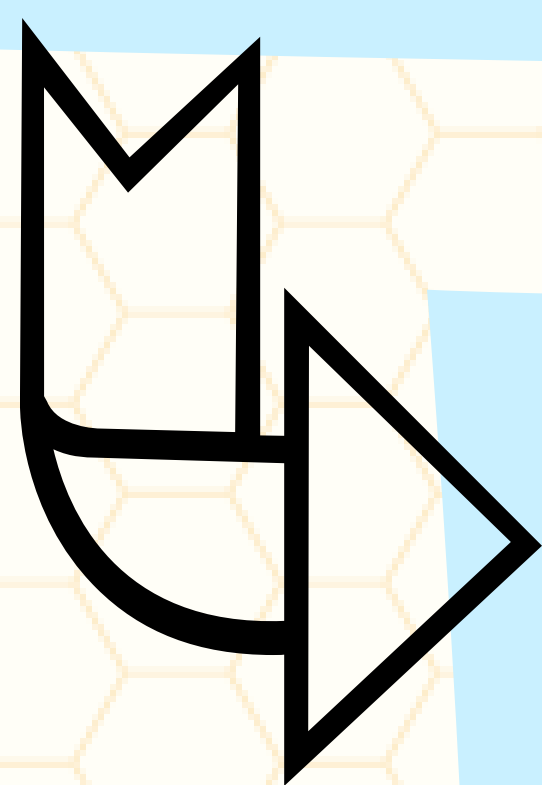
5) Συνεργασία με την κοινότητα. Αυτή η διαδικασία είναι πολύ χρήσιμη για την ενσωμάτωση πόρων και υπηρεσιών από την κοινότητα (δηλαδή υγεία, πολιτιστικές, ψυχαγωγικές, κοινωνικές υπηρεσίες) στα σχολικά προγράμματα και δραστηριότητες. Αυτή η ενσωμάτωση είναι χρήσιμη για όλους τους παράγοντες: οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν περισσότερους πόρους για να βοηθήσουν τα παιδιά; Οι γνώσεις των γονέων για τους τοπικούς πόρους για τα παιδιά τους αυξάνονται και οι μαθητές επωφελούνται από εξωσχολικές υπηρεσίες.

Μια λύση θα μπορούσε να είναι η συνεκπαίδευση γονέων και παιδιών, που μπορεί αρχικά να είναι η γλώσσα της χώρας υποδοχής και, στη συνέχεια, πρόσθετα μαθήματα για την ενσωμάτωσή τους στο περιβάλλον. Αυτό θα επιτρέψει στους γονείς και τα παιδιά να κατανοήσουν την πραγματική προοπτική της δυναμικής σχέσης μαθητή-εκπαιδευόμενου στο εκπαιδευτικό σύστημα υποδοχής.

Η μη τυπική διδασκαλία επιτρέπει στους μαθητές να προσεγγίσουν την επικοινωνιακή προοπτική της γλώσσας, βοηθώντας τους να αντιμετωπίζουν καθημερινές καταστάσεις και να βρίσκουν λύσεις ανάλογα με τα προβλήματα. Θα μπορούσε να περιλαμβάνει παραδοσιακούς χορούς και άσκηση στο γυμναστήριο με σκοπό την εργασία σε ομάδες και την συναναστροφή μεταξύ τους.

Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές μπορεί να μην αισθάνονται ξένοι. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί και μετά από σχολικές δραστηριότητες. Η τυπική διδασκαλία είναι απαραίτητη για μια πιο σταθερή εκμάθηση γλωσσικών κανόνων και πολιτιστικής γνώσης επειδή επιτρέπει τη συμμετοχή στο να μιλούν και να γράφουν σωστά.

Αν και περιπτώσεις εκφοβισμού προς μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο είναι λίγες, απαιτούν λύση:

- Επιβάλλεται μια στάση μηδενικής ανοχής. - Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν συνέπειες.
- Οι εκφοβιστές δεν πρέπει απλώς να τιμωρούνται, αλλά και να γνωρίζουν πλήρως τις αρνητικές επιπτώσεις του εκφοβισμού στο μαθητικό περιβάλλον, οπότε και θα πρέπει να έχουν χρόνο να προβληματιστούν. Σε περίπτωση υποκείμενων ζητημάτων, μπορούν να παραπεμφθούν σε ειδικούς, όπως π.χ. κοινωνικούς λειτουργούς ή ψυχολόγους.
- Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να επικεντρωθούν στον εορτασμό των διαφορετικών πολιτισμών και κουλτούρων του σχολείου, και στην αποδοχή και ενσωμάτωση και νέων
- Είναι σημαντικό η τάξη να είναι ένα ασφαλές και το περιβάλλον μάθησης τέτοιο, όπου οι μαθητές μπορούν να εκφραστούν και να ακουστούν με σεβασμό
- Τα παιδιά με μεταναστευτικό υπόβαθρο δεν πρέπει να απομονώνονται ακόμα κι αν είναι διαφορετικά, μπερδεμένα ή δεν μιλούν τόσο καλά τη γλώσσα.
- Τα σχολεία πρέπει να διαθέτουν εκπαιδευμένους ψυχολόγους που είναι σε θέση να παρέμβουν άμεσα σε καταστάσεις σύγκρουσης, δουλεύοντας σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς.
- Προσδιορίστε τα προειδοποιητικά σημάδια που υποδεικνύουν την ανάπτυξη του εκφοβισμού (παράλειψη μαθημάτων, χαμηλή αυτοεκτίμηση, απροθυμία κοινωνικοποίησης, φόβος και ντροπή)

- Προωθήστε συναντήσεις για να το συζητήσετε θέματα για την ενίσχυση της αλληλεγγύης, της διαφορετικότητας, το σεβασμό, στις οποίες οι γονείς και οι μαθητές πρέπει να συμμετέχουν για αποφυγή των διακρίσεων των μαθητών από άλλες χώρες

- Οι συμμαθητές θα πρέπει να υποστηρίζουν αυτούς που εκφοβίζονται και το αναφέρουν

Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει πάντα να παρεμβαίνουν, και να παίρνουν τα κατάλληλα μέτρα και να προειδοποιούν/ αυξάνουν την ευαισθητοποίηση της τάξης για τη σοβαρότητα της κατάστασης.

Η Εργαλειοθήκη Συμπεράσματα

Περίληψη και επισκόπηση κάθε χώρας που μελετήθηκε

- Στη **Νορβηγία**. Αρκετά λύκεια προσφέρουν μαθήματα γλώσσας για νέους μεταξύ 15 και 18 ετών που έφτασαν πρόσφατα στη Νορβηγία. Τα μαθήματα διαρκούν από 6 μήνες έως 1 έτος ανάλογα με το επίπεδο Νορβηγικών δεξιοτήτων του κάθε μαθητή. Με την ολοκλήρωση, ο μαθητής μπορεί να συνεχίσει την εκπαίδευσή του με φυσιολογική εξέλιξη σε οποιοδήποτε Νορβηγικό λύκειο. Το Λύκειο στη Νορβηγία δεν είναι υποχρεωτικό. Η **Νορβηγία** έχει ένα ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης λυκείου μεταξύ των νέων με μεταναστευτικό υπόβαθρο σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό το χαμηλότερο ποσοστό μπορεί να εξηγηθεί λόγω τριών παραγόντων: 1) Ολοκληρωμένο ταχύρρυθμο μάθημα ξένων γλωσσών χρηματοδοτούμενο από τον δήμο 2) Οικονομική βοήθεια 3) Ευκαιρίες εργασίας μετά την ολοκλήρωση του λυκείου
- Στο **Βέλγιο**, γενικά, εκείνοι που δεν έχουν καλές επιδόσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα και που τελικά το εγκαταλείπουν χωρίς τα κατάλληλα προσόντα, δυσκολεύονται να ακολουθήσουν τα μονοπάτια ένταξης στην κοινωνία και να βρουν εργασία. Σύμφωνα με μελέτες του PISA, τα παιδιά μεταναστευτικής προέλευσης που αντιπροσωπεύουν περίπου το 10-12% μιας τυπικής σχολικής μονάδας τα πηγαίνουν πολύ άσχημα στο σχολείο. Στο **Βέλγιο** οι παράγοντες που οδηγούν στην εκπαίδευση, σε αποτυχία είτε εγκατάλειψη είναι: Έλλειψη μακροπρόθεσμων οικονομικών κινήτρων για την παραμονή τους στην εκπαίδευση, ορισμένοι νέοι πιστεύουν ότι «η εκπαίδευση δεν πληρώνει»; Οι μαθητές δεν λαμβάνουν αρκετή υποστήριξη; Μικρή πρόσβαση σε προγράμματα κατάρτισης και άλλα επιμορφωτικά προγράμματα που απευθύνονται σε νέους; Ένα από τα πραγματικά προβλήματα βρίσκονται στο κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν τα σχολεία, δηλαδή, η οικογένεια, η γειτονιά και το γειτονικό περιβάλλον που ζουν και βιώνουν τα παιδιά χαμηλού εισοδήματος ή ο υπερβολικός σχολικός διαχωρισμός.
- Στη **Βουλγαρία** η διαδικασία ένταξης δεν είναι υποχρεωτική, συνιστάται μόνο. Η οικογένεια των μεταναστών έχει την πλήρη ελευθερία προσαρμογής και το εκπαιδευτικό σύστημα δεν έχει δικαίωμα να το αρνηθεί. Αν η οικογένεια μεταναστών υποβάλλει αίτηση για έγγραφο ιθαγένειας ή προσωρινή διαμονή στη χώρα, πρέπει να δεχτεί τους κανόνες και νόμους της Βουλγαρίας για να είναι μέρος αυτής. Έτσι, εάν η οικογένεια δεν επιθυμεί να ενσωματωθεί, τότε φαίνεται, ότι δεν επιθυμεί να είναι μέρος αυτής της κοινωνίας και έχει την ελευθερία να την εγκαταλείψει. Στη **Βουλγαρία**, ο αριθμός των μεταναστών δεν είναι τόσο μεγάλος και δεν είναι καθοριστικός όσον αφορά την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου. Αυτή η χώρα έχει άλλους παράγοντες που καθορίζουν την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου.
- Στην **Πορτογαλία**, η ένταξη μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο είναι μια συνηθισμένη πρακτική. Ο δάσκαλος υποστηρίζει, καλωσορίζει και βοηθά γονείς και μαθητές να γνωρίσουν το πορτογαλικό εκπαιδευτικό σύστημα. Το πρώτο βήμα είναι η διδασκαλία της πορτογαλικής, στη συνέχεια η πορτογαλική κουλτούρα, οι συνήθειες και οι παραδόσεις. Έπειτα, θεωρείται πολύ σημαντικό να εκτιμηθεί η κουλτούρα του μετανάστη μαθητή, μέσα από διαπολιτισμικές στιγμές όπως η εβδομάδα γαστρονομίας, και η έκθεση με εικόνες διαφορετικών χωρών. Πολλοί μαθητές εξακολουθούν να επιλέγουν επαγγελματικά μονοπάτια, που σχετίζονται ειδικά με ορισμένες χώρες, όπου οι προσωπικές επενδύσεις στην εκπαίδευση είναι χαμηλές και εν μέρει σχετίζονται με πολιτιστικά προβλήματα. **Πορτογαλία:** Ένα από τα κύρια προβλήματα είναι η έλλειψη κατάλληλης παρακολούθησης των μαθητών και των γονέων τους κατά τα έτη που προηγούνται της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επιπλέον, ορισμένοι γονείς δεν προωθούν την εκπαίδευση των παιδιών τους και σε ορισμένες περιπτώσεις την κάνουν και δύσκολη το οποίο επηρεάζει τη σχολική πορεία και τις επαγγελματικές ευκαιρίες.
- Στη **Γαλλία**, το εθνικό πρόγραμμα σπουδών (υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας, Υπουργείο Ανώτατης Παιδείας ή Υπουργείου Γεωργίας για την Επαγγελματική και Εκπαιδευτική κατάρτιση) δηλώνει συγκεκριμένα ότι κάθε δάσκαλος πρέπει να αποτελεί πρότυπο γλώσσας για όλους τους μαθητές. Επιπλέον, οι αρχές ανώτατου επιπέδου εκπαίδευσης έχουν καθορίσει επίπεδα ικανότητας με σκοπό τη συνεχή αξιολόγηση των γλωσσικών δεξιοτήτων των μεταναστών μαθητών στη γαλλική γλώσσα. Επιπλέον, το πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος σπουδών (από το Δημοτικό σχολείο στο Πανεπιστήμιο και την Επαγγελματική Εκπαίδευσή) είναι πολύ βαθιά δομημένο και ελάχιστα μεταβλητό. **Γαλλία:** Κατά μέσο όρο, το 63% των μεταναστών μαθητών πρώτης γενιάς και το 38% των μεταναστών δεύτερης γενιάς μιλούν μια γλώσσα στο σπίτι διαφορετική από τη γαλλική. Μέχρι 15-16 ετών είναι υποχρεωτική η παρακολούθηση μιας γενικής πορείας εκπαίδευσης για να είναι σε θέση να «κατακτήσει» τα γαλλικά και τα βασικά στοιχεία μαθηματικών. Έτσι, οι μαθητές δεν έχουν επιλογές ώστε να προετοιμαστούν για μια συγκεκριμένη εργασία.
- Στο **ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα** ένα από τα κύρια προβλήματα είναι η έλλειψη γνώσης της γλώσσας, του πολιτισμού, των παραδόσεων, των εθίμων και γενικά της καθημερινής ζωής της χώρας μεταξύ των μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Ένα σημαντικό θέμα που εμφανίζεται όλο και περισσότερο στα σχολεία είναι ο εκφοβισμός. Επιπλέον, αυτό το ζήτημα θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερο όταν μιλάμε για μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Συνήθως δέχονται εκφοβισμό, αλλά όχι μόνο από ντόπιους, αλλά επίσης και από άλλους μαθητές με μεταναστευτικό ιστορικό. Λόγου του **ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος** και της κατάστασης στα ελληνικά σχολεία αυτή τη στιγμή, παρατηρούμε κάποια σημαντικά ζητήματα που πιθανώς συμβάλλουν στην κατεύθυνση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Θέματα που σχετίζονται κυρίως με την έλλειψη γνώσης της γλώσσας, του πολιτισμού, των παραδόσεων, των εθίμων και γενικά της καθημερινής ζωής της χώρας. Υπάρχουν επίσης ζητήματα που σχετίζονται με την πρόσφατη οικονομική και μεταναστευτική κρίση στη χώρα και την διεύρυνση του αριθμού των ανθρώπων που έχουν έρθει στη χώρα.
- Τα **ιταλικά σχολεία** δεν παρέχουν τις κατάλληλες δεξιότητες για την αγορά εργασίας. Αυτό το ζήτημα συνδέεται άμεσα με το χαμηλό ποσοστό εγγραφής μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο σε λύκεια και πανεπιστήμια. Στο τέλος του όγδοου έτους του σχολείου, οι εκπαιδευτικοί δίνουν στους μαθητές μια σύσταση για το είδος του λυκείου που πρέπει να φοιτήσουν. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του σχολείου, οι εκπαιδευτικοί συνιστούν το λύκειο λιγότερο συχνά σε όσους προέρχονται από οικογένειες με χαμηλότερη εκπαίδευση/μόρφωση και που ανήκουν στις φτωχές κοινωνικές τάξεις επειδή αυτές οι οικογένειες έχουν χαμηλότερους πολιτιστικούς και οικονομικούς πόρους. Επομένως δεν θα μπορούσαν να παρέχουν καλή υποστήριξη στον μαθητή που θα επέλεγε το μονοπάτι του Λυκείου/Πανεπιστημίου. **Ιταλία:** Ένα σημαντικό ζήτημα είναι η αντίληψη ότι η Δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν είναι χρήσιμη για την παροχή των απαραίτητων δεξιοτήτων για την αγορά εργασίας. Κατά συνέπεια, πολλοί μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο εγκαταλείπουν το σχολείο νωρίς.

Συμπέρασμα και Περίληψη

Εάν ο μαθητής είναι πιο άνετος στην τάξη, πιθανότατα θα είναι πιο πρόθυμος να επικοινωνήσει με τον δάσκαλο. Αν οι εκπαιδευτικοί έχουν καλύτερη επίγνωση των πολιτιστικών παραγόντων που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την επικοινωνία, θα ήταν σε θέση να προσαρμόσουν τη μεθοδολογία τους. Αυτός είναι ο λόγος που εμείς πιστεύουμε ακράδαντα ότι η επιτυχή εφαρμογή των προαναφερθέντων πρακτικών θα διευκολύνουν τη διαδικασία ένταξης και θα ωφελήσουν όλα τα μέρη.

Γενικά, οι παράγοντες που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για την επιτυχία του εκπαιδευτικού συστήματος μιας χώρας, έτσι ώστε να δημιουργείται μια αίσθηση ασφάλειας και αποδοχής και οι μαθητές να γίνονται τα ουσιαστικά και παραγωγικά μέλη της κοινωνίας, είναι:

- η ενίσχυση των ικανοτήτων των μαθητών,
- η προώθηση των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων για να μπορέσουν να πετύχουν σε έναν κόσμο που αλλάζει συνεχώς,
- η προώθηση δεξιοτήτων κριτικής σκέψης,
- ο εντοπισμός των δυνατών τους σημείων

IHAVET

Βιβλιογραφία

Ambrosini M., Molina S. (a cura di) (2004), *Seconde generazioni*. Fondazione Giovanni Agnelli, Torino.

Crul M., Schneider J & Lelie F. (edited by) (2012), *The European Second Generation Compared*. Amsterdam University Press, Amsterdam.

Epstein J. L. (2001), *School, Family and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Westview Press, Colorado.

European Commission (2016), Structural indicators on early leaving from education and training in Europe – 2016, EACEA, Brussels.
KEEOP ON, (2018), Pedagogical Handbook, Retrieved from: http://keep-on-project.eu/1/wp-content/uploads/2018/03/KEEP-ON_IO3_HANDBOOK_EN.pdf.

Lambert L., Walker D. Zimerman D.P., Cooper J.E., Lambert M.D., Gardner M.E., Szabo M. (1995), *The Constructivist Leader*, Teachers College Press, New York.

Lannutti V. (2014), *Identità sospese tra due culture*, Franco Angeli, Milano.

Nowen W., Clycq N. and Ulicna D. (2015), *Reducing The Risk That Youth With a Migrant Background In Europe Will Leave School Early*, Sirius Network Policy Brief Series.

Reynolds A., Temple J., White B., Suh-Ruu O., and Robertson D. (2011), *Age-26 Cost-Benefit Analysis of the Child-Parent Center Early Education Program*. Retrieved from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3817956/>

Sospiro G. (a cura di) (2010), *Tracce di G2. Le seconde generazioni negli Stati Uniti, in Europa e in Italia*. FrancoAngeli, Milano.

Παράρτημα

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΙΗΑΥΕΤ

Κύρια ερωτήματα (το πλαίσιο)

1. Πώς να εμπλακούν περισσότερο οι μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο στην εκπαιδευτική διαδικασία;
2. Πώς να ενισχύσουμε τη σχέση μεταξύ εκπαιδευτικών και γονέων;
3. Πώς είναι δυνατόν να ενισχυθεί η συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική επίδοση των παιδιών τους.

α) Υπόβαθρο ερωτήσεων:

Από θεσμική άποψη, πολλοί μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο αισθάνονται ότι γίνονται διακρίσεις προς αυτούς στην κοινωνία στην οποία ζουν, λόγω της έλλειψης αναγνώρισης της ιθαγένειας, επομένως πολλοί αισθάνονται ότι δεν ανήκουν στη χώρα στην οποία ζουν .

Ερώτηση:

Πώς πιστεύετε ότι μπορείτε να βοηθήσετε τους μαθητές που δεν έχουν την ιθαγένεια της χώρας στην οποία ζουν και θα ήθελαν να την αποκτήσουν, και να τους κάνετε να νιώσουν μέρος της χώρας στην οποία ζουν και να ενισχύουν το αίσθημα του ανήκειν

β) Υπόβαθρο ερωτήσεων:

Πάρα πολλοί μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο εγγράφονται στην Επαγγελματική ή Τεχνική Εκπαίδευση και λίγοι πηγαίνουν στα Γενικά Λύκεια και στα Πανεπιστήμια, οπότε, γενικά, έχουν χαμηλότερες πιθανότητες να αποκτήσουν θέσεις εργασίας υψηλών δεξιοτήτων.

Ερωτήσεις:

Πώς να αυξήσετε τις εγγραφές στο Γενικό Λύκειο; Μπορείτε να δώσετε μερικές ιδέες για το πώς θα πρέπει το εκπαιδευτικό σύστημα και οι εκπαιδευτικοί να διευκολύνουν την εγγραφή μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο στο πανεπιστήμιο;

γ) Υπόβαθρο ερωτήσεων:

Πολλοί μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο είπαν ότι το σχολείο που φοιτούν επιλέγηκε από τους γονείς τους.

Ερώτηση:

Πώς θα μπορούσαν οι μαθητές να ενισχύσουν την απόφαση τους στην επιλογή του σχολείου που θα παρακολουθήσουν;

δ) Υπόβαθρο ερωτήσεων:

Πολλοί γονείς και μαθητές παραπονέθηκαν για το γεγονός, σύμφωνα με αυτούς, ότι το εκπαιδευτικό σύστημα των χωρών στις οποίες έρχονται δεν παρέχει στους μαθητές καλές δεξιότητες οι οποίες είναι χρήσιμες για την αγορά εργασίας.

Ερώτηση :

Έχετε ιδέα για το πώς το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να προετοιμάσει τους μαθητές να ενταχθούν στην αγορά εργασίας;

ε) Υπόβαθρο ερωτήσεων:

Σε διάφορες περιπτώσεις της έρευνας, οι δυσκολίες στις σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο προέκυψαν για πολλούς λόγους.

Ερωτήσεις :

Πώς πιστεύετε ότι η σχέση μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών με μεταναστευτικό ιστορικό θα μπορούσε να βελτιωθεί; Μπορείτε να δώσετε κάποια παραδείγματα για το είδος των δεξιοτήτων που πρέπει να αποκτήσουν οι εκπαιδευτικοί ούτως ώστε να συνεργαστούν καλύτερα με μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο;

στ) Υπόβαθρο ερωτήσεων:

Τα τελευταία χρόνια, σε αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ οι περιπτώσεις εκφοβισμού και εθνοπολιτισμικών διακρίσεων αυξάνονται, επομένως αποτελούν δύο από τις κύριες προκλήσεις του εκπαιδευτικού συστήματος προκειμένου να αποφευχθούν τα υψηλά επίπεδα κοινωνικών συγκρούσεων και τα προβλήματα ψυχικής υγείας.

Ερώτηση:

Πώς πιστεύετε ότι είναι δυνατόν να μειωθούν οι περιπτώσεις εκφοβισμού και στην αίθουσα διδασκαλίας.

ζ) Υπόβαθρο ερωτήσεων:

Στην έρευνα προέκυψε η χαμηλή συμμετοχή των γονέων στις εκλογές του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων στο σχολείο των παιδιών τους.

Ερώτηση:

Πώς πιστεύετε ότι είναι δυνατόν να αυξηθεί η συμμετοχή των γονέων στις εκλογές του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων του σχολείου; (παρακαλώ δώστε μερικά παραδείγματα)

η) Υπόβαθρο ερωτήσεων:

Η μεθοδολογία διδασκαλίας αλλάζει σε πολλά εκπαιδευτικά συστήματα, επειδή οι μαθητές τείνουν να παρακολουθούν λιγότερο τα μαθήματα

Ερώτηση:

Ποια είναι η καλύτερη μεθοδολογία διδασκαλίας σε μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο: επίσημη, τυπική, μη τυπική. Θα θέλατε, παρακαλώ, να δώσετε κάποιο παράδειγμα;

θ) Υπόβαθρο ερωτήσεων:

Πολλοί μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο, νεοεισερχόμενοι, αντιμετωπίζουν πρόβλημα στα εκπαιδευτικά τους μονοπάτια λόγω της έλλειψης γλωσσικών δεξιοτήτων των ίδιων και των γονέων τους.

Ερωτήσεις:

Έχετε κάποιες ιδέες για το πώς να αυξήσετε τις δεξιότητες L2 μεταξύ των μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο (για αυτούς τους νεοφερμένους); Πιστεύετε ότι αν οι γονείς μάθαιναν τη γλώσσα της χώρας στην οποία ζουν θα μπορούσαν να παρακολουθήσουν καλύτερα τα παιδιά τους στα μαθήματά τους και να έχουν μια πιο σταθερή σχέση με το δάσκαλο τους; ή χρειάζονται περισσότερες πληροφορίες για τη λειτουργία του σχολικού συστήματος (σας παρακαλούμε εξήγησε την απάντησή σας)

Ερωτηματολόγιο που δόθηκε στους συμμετέχοντες της έρευνας

Ερωτηματολόγιο για μαθητές

1. Κοινωνικό-προσωπικά Δεδομένα

Γένος

Θηλυκό

Αρσενικό

Άλλο

προτιμώ να μην απαντήσω

Χώρα γέννησης,

Χώρα διαμονής

Ιθαγένεια

Είστε πολίτης της χώρας στην οποία κατοικείτε;

Ναι

Όχι

Εάν όχι:

Θα θέλατε να αποκτήσετε την ιθαγένεια της χώρας στην οποία ζείτε;

Ναι

Όχι

Εάν όχι:

Ποια είναι η τρέχουσα κατάστασή σας;

Πρόσφυγας

Αιτών άσυλο

Μακροχρόνιος κάτοικος

Κάτοχος άδειας διαμονής για: οικεία επανένωση, σπουδές κ.λπ.

Άλλο(διευκρινίστε)

Ηλικία

13 - 15

16 - 19

20 - 22

Σε τι είδους σπιτιού ζείτε;

Σε διαμέρισμα

Σε δομές φιλοξενίας, σε ιδιόκτητο σπίτι, σε θεραπευτικές κοινότητες

Με ποιον μένετε

Οικογένεια

Φίλους

Εκπαιδευτικούς

Εάν ζείτε σε οικογένεια: ζουν και οι δύο γονείς μαζί σας;

Ναι

Όχι

Αν όχι: Με ποιον από αυτούς ζείτε;

Μητέρα

Πατέρας

Κανέναν

Έχετε αδέρφια μεγαλύτερα από εσάς;

Ναι

Όχι

Υπάρχει κάποιος θείος, θεία ή ξάδελφος σας που ζει μαζί σας;

Ναι

Όχι

Δουλεύεις

Ναι

Όχι

Αν ναι: πόσες ώρες την εβδομάδα;

1 - 5

6 - 10

11 - 15

16 - 20

2. Σχολικά Μονοπάτια

Τι είδους σπουδές παρακολουθείτε;

Λύκειο

Τεχνικό σχολείο

Επαγγελματικό σχολείο

Προπαρασκευαστικό σχολείο

Ποιος επέλεξε το σχολείο που φοιτάτε;

Εγώ

Οι γονείς

Οι γονείς μου και εγώ

Εάν φοιτάτε σε μια επαγγελματική σχολή που επέλεξαν οι γονείς: γιατί;

Δεν είναι σε θέση να με στείλουν στο πανεπιστήμιο

Θέλουν να ξεκινήσω να δουλεύω σύντομα

Νομίζουν ότι δεν είμαι σε θέση να επιτύχω το πτυχίο

Θέλουν να είναι σίγουροι ότι θα έχω επαγγελματικές δεξιότητες, ώστε να μπορώ να επιλέξω μεταξύ εργασίας

ή φοίτησης στο πανεπιστήμιο.

Πόσα χρόνια σχολείο παρακολουθήσατε στην χώρα μετανάστευσης μέχρι τώρα?

1 - 3

4 - 6

7 - 9

10 - 12

Έχετε αποτύχει ποτέ στο σχολείο;

Ναι

Όχι

Αν Ναι: πόσες φορές;

1

2

3

4

5

Έχετε αποκτήσει κάποια πιστοποίηση που βεβαιώνει ότι διαθέτετε συγκεκριμένες δεξιότητες χρήσιμες για την αγορά εργασίας

Ναι

Όχι

Πιστεύετε ότι οι επαγγελματικοί σας στόχοι είναι συμβατοί με την προετοιμασία που σας παρέχει το σχολείο.

Ναι

Όχι

3. Επαγγελματικοί στόχοι

Ταιριάζουν οι πραγματικοί επαγγελματικοί σας στόχοι και η επιθυμητή σας δουλειά;

Ναι

Όχι

Σκοπεύετε να παρακολουθήσετε πανεπιστήμιο;

Ναι

Όχι

Πιστεύετε ότι ο χρόνος που περνάτε στο σχολείο είναι χρήσιμος;

Ναι

Όχι

Αν όχι, γιατί;

1) Οι δάσκαλοι δεν μου διδάσκουν τίποτα χρήσιμο

2) Δεν μου αρέσει αυτό που μου μαθαίνουν

Αν δεν ήσουν υποχρεωμένος να μείνεις στο σχολείο, τι θα έκανες;

Θα περνούσα χρόνο με φίλη/φίλο και φίλους

Θα περνούσα χρόνο περπατώντας στην πόλη

Θα αφιέρωνα χρόνο προσπαθώντας να βρείτε δουλειά

Τι δεν διδάσκουν οι δάσκαλοι που θα θέλατε να μάθετε;

Πώς να κάνω συνέντευξη για δουλειά

Πώς να αποκτήσω περισσότερες επαγγελματικές δεξιότητες

Πώς να μάθω την αγορά εργασίας

Πώς να κατανοώ τις τυπολογίες των συμβάσεων εργασίας

Πώς να μαθαίνω τις θέσεις εργασίας που θα ζητηθούν περισσότερο στο μέλλον

4. Εκπαιδευτικές Δυσκολίες

Πώς μάθατε τη γλώσσα της χώρας στην οποία ζείτε;

-γεννήθηκα εδώ

Την έμαθα από:

- Συμμαθητές;

- Γονείς;

- Μεγαλύτερο αδελφό ή αδελφή

- Φίλοι/Γείτονες.

- Άλλους.

5. Δυναμική των σχέσεων με γονείς/συγγενείς

Εκπαιδευτικά προσόντα γονέων

Μητέρα:

- χωρίς εκπαίδευση

- δημοτικό σχολείο

- δευτεροβάθμιο σχολείο

- Λύκειο

- προπτυχιακό σχολείο (κολέγιο)

- μεταπτυχιακό σχολείο (μεταπτυχιακό ή διδακτορικό)

Πατέρας:

- χωρίς εκπαίδευση
- δημοτικό σχολείο
- δευτεροβάθμιο σχολείο
- Λύκειο
- προπτυχιακό σχολείο (κολέγιο)
- μεταπτυχιακό σχολείο (μεταπτυχιακό ή διδακτορικό)

Είδος εργασίας γονέων:**Μητέρα:**

- ανειδίκευτη εργασία (εργάτης, αγρότης, σερβιτόρος κλπ.)
- τεχνική/εξειδικευμένη εργασία
- υπάλληλος γραφείου
- φροντίδα/νοικοκυριό
- υψηλής εξειδίκευσης
- διευθυντής/επιχειρηματίας/εμπορικός αντιπρόσωπος
- επιμελητεία

Πατέρας:

- ανειδίκευτη εργασία (εργάτης, αγρότης, σερβιτόρος κλπ.)
- τεχνική/εξειδικευμένη εργασία
- υπάλληλος γραφείου
- φροντίδα/νοικοκυριό
- υψηλής εξειδίκευσης
- διευθυντής/επιχειρηματίας/εμπορικός αντιπρόσωπος
- επιμελητεία

Πώς πιστεύετε ότι είναι το οικογενειακό σας κλίμα;

- χαλαρό
- φυσιολογικό
- συγκρουσιακό

Χρειάζεστε την βοήθεια κάποιου για να κάνει την σχολική εργασία σας;

Ναι
Όχι

Αν ναι, σας βοηθάει κανείς;

Ναι
Όχι

Αν ναι, ποιος;

- συγγενείς
- συμμαθητές
- γνωστοί/γείτονες
- εκπαιδευτές/εργαζόμενοι λειτουργοί νέων/δάσκαλοι
- εθελοντές του τρίτου τομέα

Πόσες ώρες την ημέρα είστε μόνοι στο σπίτι κατά μέσο όρο;

Καθόλου
1 - 3
4 - 7

Με ποιο μέσο μεταφοράς πηγαίνετε σχολείο;

- σκούτερ
- ποδήλατο
- λεωφορείο
- τρένο
- αυτοκίνητο
- με τα πόδια

Πιστεύετε ότι η ανατροφή (φροντίδα και εκπαίδευση) που σας δίνουν οι γονείς σας είναι:

- παραδοσιακή
- φιλελεύθερη
- σωστή ισορροπία μεταξύ παραδοσιακής και φιλελεύθερης

6. Δυναμική Σχέσεων με Δασκάλους

Πώς είναι η σχέση με τους δασκάλους σας;

- χαλαρή
- φυσιολογική
- συγκρουσιακή

Υπάρχει κάποιος δάσκαλος με τον οποίο είστε σε σύγκρουση;

Ναι

Όχι

Αν ναι, γιατί;

- λόγω της συμπεριφοράς μου
- γιατί δεν μελετώ
- λόγω της στάσης του/της

Υπάρχει κάποιος δάσκαλος με τον οποίο είσαι συντονισμένος;

Ναι

Όχι

Αν ναι, γιατί;

- γιατί με καταλαβαίνει
- επειδή με βοήθησε όταν είχα πρόβλημα
- επειδή με βοήθησε να αναπτύξω κάποιες σημαντικές δεξιότητες

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, έχετε τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσετε το τηλέφωνο, το Ipad κ.λπ., για έξω-διδασκτικό σκοπό;

Ναι

Όχι

Αν ναι, τα χρησιμοποιείτε;

Ναι

Όχι

Αν ναι, γιατί;

- γιατί δεν με νοιάζει το μάθημα
- ο δάσκαλος δεν εξηγεί σωστά
- Θέλω να επικοινωνώ με φίλους και/ή φίλο/φίλη

Πώς νιώθετε στην τάξη σας;

- χαλαρά
- δύσκολα
- άλλοτε με άνεση, άλλοτε με δυσκολία

Γνωρίζετε εάν έχετε αποκτήσει επαγγελματικές δεξιότητες στο σχολείο;

Ναι

Όχι

7. Δυσκολίες στη σχέση με συμμαθητές

Έχετε δεχθεί ποτέ bullying;

Ναι

Όχι

Αν ναι, ποιος σας βοήθησε;

- κανείς
- καθηγητές
- συμμαθητές
- γονείς
- Άλλοι

Έχετε υποστεί εθνο-πολιτισμικές διακρίσεις;

Ναι

Όχι

Αν ναι, ποιος σας βοήθησε;

- κανείς
- καθηγητές
- συμμαθητές
- γονείς
- Άλλοι

Συμμετέχετε σε εξωσχολικές δραστηριότητες με τους συμμαθητές σας;

Ναι

Όχι

Κάνετε εργασίες με συμμαθητές στο σπίτι σας και στο σπίτι τους;

Ναι

Όχι

8. Εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας

Υπάρχει κάτι που θα θέλατε να αλλάξετε στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας?

Ναι

Όχι

Αν ναι, αφορά κυρίως:

- τους δάσκαλους
- τη μεθοδολογία διδασκαλίας
- τα μαθήματα
- τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, παιδιών και γονέων

Πιστεύετε ότι το εκπαιδευτικό σύστημα παρέχει επαρκείς δεξιότητες για την αγορά εργασίας

Ναι

Όχι

Ερωτηματολόγιο για γονείς

1. Κοινωνικά προσωπικά δεδομένα

Γένος

Θηλυκό

Αρσενικό

Άλλο

προτιμώ να μην απαντήσω

Χώρα γέννησης

Χώρα διαμονής

Εάν έχετε γεννηθεί σε άλλη χώρα, πόσος καιρός (σε χρόνια) έχει περάσει από την άφιξη από την χώρα σας;

1 - 5

6 - 10

11 - 15

16 - 20

21 - 25

26 - 30

Πάνω από 30

Ιθαγένεια

Είστε πολίτης της χώρας στην οποία κατοικείτε;

Ναι

Όχι

Εάν όχι: Ποια είναι η τρέχουσα κατάστασή σας;

Πρόσφυγας

Αιτών άσυλο

Μακροχρόνιος κάτοικος

Κάτοχος άδειας διαμονής για: οικεία επανένωση, σπουδές κ.λπ.

άλλα _____ (καθορίστε)

Ηλικία:

30 - 35

36 - 40

41 - 45

46 - 50

51 - 55

56 - 60

Που μένετε;

Σε διαμέρισμα

Σε καταφύγιο

Σε σπίτι-οικογένεια

Σε μια θεραπευτική κοινότητα

Με ποιον μένετε;

Οικογένεια

Φίλους

2. Εκπαίδευση

Εκπαιδευτικά Προσόντα

- χωρίς εκπαίδευση
- δημοτικό σχολείο
- δευτεροβάθμιο σχολείο
- προπτυχιακό σχολείο (κολέγιο)
- μεταπτυχιακό σχολείο (μεταπτυχιακό και διδακτορικό)

Έχετε αποτύχει ποτέ στο σχολείο;

Ναι

Όχι

3. Εργασία

Εργάζεσθε;

Ναι

Όχι

Αν ναι, τι είδους δουλειά;

- ανειδίκευτη εργασία (εργάτης, αγρότης, σερβιτόρος κλπ.)
- τεχνική/εξειδικευμένη
- υπάλληλος γραφείου
- φροντίδα/νοικοκυριό
- υψηλής εξειδίκευσης
- διευθυντής/επιχειρηματίας/εμπορικός αντιπρόσωπος
- επιμελητεία

Αν δουλεύεις έχεις:

- Πλήρης απασχόληση
- Μερική απασχόληση

4. Πολιτιστικά Θέματα για την Ανατροφή του Παιδιού

Η κουλτούρα καταγωγής ευνοεί ή εμποδίζει να βοηθάτε τα παιδιά σας με σχολικές εργασίες στο σπίτι η να περνάτε χρόνο μαζί τους;

Ναι

Όχι

Πόσες ώρες την ημέρα περνάτε κατά μέσο όρο με τα παιδιά σας;

Καμία

1 - 2

3 - 4

5 - 6

Τι είδους δραστηριότητες κάνετε με τα παιδιά σας;

- παιχνίδι / αναψυχή
- εργασία για το σπίτι
- εργασία για το σχολείο

Πώς αξιολογείτε τη σχέση με τα παιδιά σας;

- χαλαρή
- συγκρουσιακή
- φυσιολογική

5. Επίπεδο γνώσης της γλώσσας της χώρας υποδοχής

Θέλετε να έχετε καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία ζείτε

Ναι

Όχι

Εάν όχι, σε ποιες δεξιότητες αντιμετωπίζετε περισσότερες δυσκολίες;

- Γραφή
- ακουστική κατανόηση
- ομιλία
- ανάγνωση

6. Συμμετοχή στην εκπαίδευση του παιδιού

Γνωρίζετε τους δασκάλους του παιδιού σας;

Ναι

Όχι

Συμμετείχατε στις εκλογές των συλλογικών οργάνων του σχολείου του παιδιού σας;

Ναι

Όχι

Μιλάτε με τους δασκάλους για τις σχολικές επιδόσεις του παιδιού σας;

Ναι

Όχι

Αν όχι, γιατί;

- Δεν έχω χρόνο
- Η γυναίκα μου/ο άντρας μου μιλάει μαζί τους
- Νομίζω ότι είναι άχρηστο
- Νομίζουν ότι έχουν πάντα δίκιο

Γνωρίζετε τις ακαδημαϊκές επιδόσεις του παιδιού σας;

Ναι

Όχι

Συμβουλευέστε το ηλεκτρονικό μητρώο του παιδιού σας;

Ναι

Όχι

Το παιδί σας αντιμετώπισε ακαδημαϊκές δυσκολίες;

Ναι

Όχι

Αν ναι, πώς τα λύσατε;

- ζητώντας βοήθεια
- γείτονες/γνωστοί
- τρίτος τομέας
- ιδιαίτερα μαθήματα
- θεραπευτικά μαθήματα

Γνωρίζετε τα πιθανά προβλήματα του παιδιού σας (απόδοση, συμπεριφορά και σχέσεις)

Ναι

Όχι

7. Σχέσεις με εκπαιδευτικούς

Τι ρόλο παίζει ο δάσκαλος στην κουλτούρα σας;

- πρόσωπο προς σεβασμό
- άτομο για συζήτηση
- ένα άτομο με το οποίο να συνεργάζομαι / συζητώ για την εκπαίδευση του παιδιού μου
- έχει πάντα δίκιο
- μπορεί να κάνει λάθη

Τι είναι για σένα ο δάσκαλος;

- πρόσωπο προς σεβασμό
- άτομο για συζήτηση
- ένα άτομο με το οποίο να συνεργάζομαι / συζητώ για την εκπαίδευση του παιδιού μου
- έχει πάντα δίκιο
- μπορεί να κάνει λάθη

8. Σχέσεις με άλλους γονείς

Γνωρίζετε τους γονείς άλλων παιδιών;

Ναι

Όχι

Αν ναι: είναι πάνω από όλα:

- εγγενείς
- μετανάστες
- τόσο μετανάστες όσο και εγγενείς

Εάν ναι, συζητάτε μαζί τους για θέματα σχολείου (στάσεις εκπαιδευτικών σχέσεις μεταξύ παιδιών, για εκπαιδευτικές εκδρομές ή πολιτιστικές ή εξωσχολικές δραστηριότητες);

Ναι

Όχι

9. Επαγγελματικές φιλοδοξίες για το παιδί

Πού θα θέλατε να πάει ο γιος/η κόρη σας μετά την αποφοίτησή σας;

- να δουλέψει
- να φοιτήσει στο Πανεπιστήμιο

Μπορείτε να στείλετε το παιδί σας στο πανεπιστήμιο;

Ναι

Όχι

10. Εκπαιδευτικό Σύστημα της Χώρας

Υπάρχει κάτι που θα θέλατε να αλλάξετε στο εκπαιδευτικό σας σύστημα της χώρας;

Ναι

Όχι

Αν ναι, αφορά κυρίως:

- τους δάσκαλους
- τη μεθοδολογία διδασκαλίας
- τα μαθήματα
- μεγαλύτερη συνεργασία εκπαιδευτικών, παιδιών και γονέων

Πιστεύετε ότι το εκπαιδευτικό σύστημα παρέχει επαρκείς δεξιότητες για την εργασία αγορά

Ναι

Όχι

Ερωτηματολόγιο για εκπαιδευτικούς

1. Κοινωνικό-προσωπικά Δεδομένα

Γένος

Θηλυκό

Αρσενικό

Άλλο

προτιμώ να μην απαντήσω

Έχετε μεταναστευτικό υπόβαθρο;

Ναι

Όχι

Αν ναι:

Χώρα γέννησης

Εάν έχετε γεννηθεί σε άλλη χώρα, πόσο καιρό (σε χρόνια) έχει περάσει από τη χώρα σας άφιξη?

1 - 5

6 - 10

11 - 15

16 - 20

21 - 25

26 - 30

Πάνω από 30

Ιθαγένεια

Ηλικία:

30 - 35

36 - 40

41 - 45

46 - 50

51 - 55

56 - 60

Σε τι σχολείο διδάσκετε;

Λύκειο

Τεχνικό Επαγγελματικό σχολείο

Προπαρασκευαστικό σχολείο

Έχετε συγκεκριμένες δεξιότητες για να διδάξετε μαθητές με μεταναστευτικό ιστορικό

Ναι

Όχι

Είστε

- δάσκαλος

- εκπαιδευτής

- νέος εργαζόμενος

2. Κύριες μεθοδολογίες διδασκαλίας

Τι είδους μεθοδολογία διδασκαλίας χρησιμοποιείτε;

- επίσημο
- ανεπίσημο/άτυπο

Λαμβάνετε υπόψη τις προηγούμενες εμπειρίες και τις δεξιότητες των παιδιών;

Ναι
Όχι

Αν ναι, πώς τις χρησιμοποιείτε;

- να αυξήσει το επίπεδο της διαπολιτισμικότητας
- για καλύτερη αξιολόγηση των σχολικών αποτελεσμάτων του παιδιού

Πόσοι μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο υπάρχουν στην τάξη σας;

Κανείς
1 - 5
6 - 10
11 - 15

Πόσοι μαθητές με μεταναστευτικό ιστορικό έχουν αποτύχει;

1 - 5
6 - 10
11 - 15

3. Εκπαιδευτικές δυσκολίες μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο

Τι είδους δυσκολίες αντιμετωπίζουν γενικά οι μετανάστες φοιτητές;

- σχετίζεται με τη γλώσσα
- συνδέεται με τις σχολικές επιδόσεις (ικανότητα εκτέλεσης εργασιών ανεξάρτητα)

Τα ΤΠΕ στη σχέση μεταξύ αγοριών/κοριτσιών είναι:

- ένας βοήθεια
- ένα εμπόδιο

4. Δυναμική της κύριας σχέσης μέσα στην τάξη

Τα παιδιά μεταναστών συμμετέχουν ενεργά σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες;

Ναι
Όχι

Εντάσσονται τα παιδιά των μεταναστών στην τάξη;

Ναι
Όχι

5. Προσπάθειες και κύριες δυσκολίες της συμμετοχής των γονέων

Πώς είναι η σχέση σας με γονείς μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο;

- Καλή
- λιγιστή
- ανύπαρκτη

Εάν είναι ανύπαρκτη, προσπαθείτε να τους προσελκύσετε;

Ναι

Όχι

Ποιοι άλλοι φορείς / ιδρύματα σας βοηθούν να εμπλέξετε γονείς;

- κανείς
- σχολείο
- τοπικές σχολικές αρχές
- τοπικές αρχές
- τρίτος τομέας
- η Εκκλησία

Επικοινωνείτε με τους γονείς για να τους ενημερώσετε για τις δεξιότητες που αποκτούν τα παιδιά τους;

Ναι

Όχι

Ενημερώνετε τους γονείς για τους στόχους που έχουν επιτύχει τα παιδιά τους;

Ναι

Όχι

6. Εκπαιδευτικό Σύστημα της Χώρας

Υπάρχει κάτι που θα θέλατε να αλλάξετε στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρα σας?

Ναι

Όχι

Αν ναι, αφορά κυρίως:

- τους δάσκαλους
- τη μεθοδολογία διδασκαλίας
- τα μαθήματα
- τη συνεργασία εκπαιδευτικών, παιδιών και γονέων

Πιστεύετε ότι το εκπαιδευτικό σύστημα παρέχει επαρκείς δεξιότητες για την αγορά εργασίας;

Ναι

Όχι

Πιστώσεις

Βέλγιο: ECEPAA

- Gabriele Sospiro
- Vittorio Lannutti

Βέλγιο: CIEP ASBL

- Ettaoufik Fathi

Βουλγαρία: First Private School Leonardo da Vinci

- Viliama Molnar
- Galya Aleksandrova
- Yavor Harizanov

Γαλλία: Eurocircle Association

Ελλάδα: το 2ο Επαγγελματικό Λύκειο Κατερίνης

- Sidiropoulos Dimitrios
- Aggelis Konstantinos
- Papageorgiou Aggeliki
- Doulgeraki Chrysovalantou
- Karakousis Athanasios

Ιταλία: CoNNGI

- Francesca Corsi
- Maali Atila Sarih (A.M.E.C.E.)

Νορβηγία: Caritas

- Irene Ebbesen
- Fawad Askari
- Angie Brennes
- Haydee Sucre Moen
- Inas Vasty

Πορτογαλία: Agrupamento de Escolas de Silves

- Anabela Marques
- Dinis Piedade
- Valentina Elias

IHAVET